

VECKOBLADET

25

ORGAN FÖR VPK och KU i LUND UTKOMMER FREDAGAR

Bredgatan 28, 222 21 Lund. Telefon: 046/13 82 13. Torsd. 19 - 21. Lörd. 10 - 12

Postgiro: 17 459 - 9. Pren. 15 kr/halvår.

1978 4:e årg.

Fredagen den 25 augusti

SOCIALISM OCH DEMOKRATI

På tioårsdagen av Sovjetunionens ockupation av Tjeckoslovakien höll VPK Lund ett öppet möte på temat socialism och demokrati. Det hela var upplagt som en panledebatt med rätt för publiken att ställa frågor. Det blev en rätt intressant diskussion. Men jag förmodar att många förstulet undrade om panelen måste prata mer än tre timmar av fyra. Många undrade säkert också varför panelen till hundra procent bestod av män. Bland frågeställarna från publiken fanns endast en kvinna. Så kan det inte fortsätta. Kvinnorna måste erövra teorin!

Det är bra att VPK för en debatt om socialism och demokrati. Det är bra att den debatten inte förs innanför lyckta dörrar. Måndagskvällens diskussion kan ses som ett led i en fortgående öppen analys av sambandet socialism/demokrati, som delvis är ny.

HISTORIENS BETYDELSE
Göran Therborn:

Det finns inte något socialistiskt land som uppfyller vårt partis krav på demokrati. Hur kan då socialism och demokrati förenas och varför är de åtskilda som i de socialistiska länderna som i dag? Svaret på den sistnämnda frågan måste sökas i historien. Socialism och demokrati är framsprungna ur klasskampen och kan inte behandlas som filosofiska principer.

Kampen för demokrati har en lång historia i de kapitalistiska länderna. Den borgerliga revolutionen innebar en avprivatisering av den politiska makten. Man började tala om hela nationen i stället för om kungens undersåtar. Två sfärer uppkommer, den offentliga och den privata. Arbetarrörelsens opposition mot den offentliga sfärens lag och ordning kommer till uttryck genom rättskampen. När det gäller den privata sfären riktar sig oppositionen bland annat mot den fria handeln med arbetskraft. Idag ifrågasätts vissa borgerliga friheter bland

annat av kvinnorörelsen och miljörörelsen.

När man söker förklaringen till demokratins eftersläpning i de socialistiska länderna måste man gå till historien. Man måste då komma i häg att klasskampen är ett resultat inte bara av den segrande klassens framgångar utan även av den besegrades motstånd. Borgarklassens demokrati är alltså inte bara resultatet av borgarklassens segrar, utan även frukten av arbetarklassens motstånd.

I Ryssland av år 1917 fanns det inte någon omfattande och framgångsrik demokratisk kamp att falla tillbaka på. Efter revolutionen satte den gamla härskarklassen sina spår i den nya regimen.

Svante Nordin jag anser också att problemet socialism/demokrati måste ges konkreta anknytningar. Man har ofta hamnat fel när man analyserat demokrati med hjälp av teoretiska definitioner. Frånvaron av demokratiska rättigheter i de socialistiska länderna är ett empiriskt faktum som måste problematiseras en smula. Det var inte tillfälligheternas spel som gjorde att just Tjeckoslovakien blev skådeplats för sextioalets reformkommunism. I det historiska förloppet utgör nämligen Tjeckoslovakien ett undantag på en rad punkter. Till skillnad från övriga Östeuropa präglades landet under fyrtio-talet av industrialisering och en fungerande borgerlig demokrati. Det faktum att borgarklassen inte lierar sig reaktionen förlämnar det politiska livet en speciell karaktär. 1945 fanns alltså i Tjeckoslovakien de bästa förutsättningar för en demokratisk utveckling. 1945 - 1948 samexisterade de borgerliga och de anti-kapitalistiska krafterna. Så kom det kalla kriget och satte stopp för den enigheten.

• **LENINISMENS BRISTER**

Håkan Arvidsson:
Den formella sidan kan inte söpas under mattan. Det försig-

går ett växelspel mellan praxis och den teoretiska uppfattningen om demokrati och socialism. Man måste göra upp med vissa sidor av leninismen om diskussionen ska bära frukt. När Lenin kritiserade renegaten Kautsky sade han att det borgerliga samhället alltid är en klassdiktatur. Lenin menade att demokratin under kapitalismen bara kan brukas till en framflyttning av de taktiska positionerna inför det avgörande revolutionära slaget. Uppfattningen att socialismen inte kan växa fram inom det borgerliga samhället är troligen en produkt av en leninistisk felsyn. En sådan uppfattning blockerar demokratins funktion som länk mellan det kapitalistiska och det socialistiska samhället. Den blockerar arbetarens kamp för inflytande i samhället och på arbetsplatsen.

Borgarklassen införde borgerlig republik, men det var arbetarklassen som framtvingade parlamentarism och demokratiska fri- och rättigheter. Det feudala samhället existerade såväl år 1000 som år 1500. Under de femhundra åren hade emellertid borgarklassen flyttat fram sina positioner avsevärt. På samma sätt kommer antagligen kampen för socialismen att gröpa ur det borgerliga samhället tills det att kompromisser mellan kapitalismens företrädare och socialismens förkämpar inte längre är möjliga.

VPK OCH TJECKOSLOVAKIEN

En kamrat ur publiken framhävde att frågan om nationellt oberoende var det viktigaste för Tjeckoslovakien. Panelen tog då upp VPK:s syn på ockupationen 1968 i sina gemälen.

Tomas Petersson:

Vi måste gå fram på två ben som Hejzlar säger. Å ena sidan får vi aldrig upphöra att ta avstånd från inmarschen. Å andra sidan måste vi alltid behålla kontakten med det tjeckoslovakiska kommunistpartiet.

Håkan Arvidsson:

Förtrycket i Tjeckoslovakien be-

traktas med alltför milda ögon av VPK. Partiet säger ungefär så här »Vi stöder inte militära vänskapshandlingar».

ÄR SOVJET SOCIALISTISKT?

Utan påtryckningar från publiken tog panelen upp denna gamla och brännande fråga.

Göran Therborn:

De kollektiva produktionsformerna gör Sovjet till ett progressivt land. Sovjet har visat att icke-kapitalismen är möjlig. Sovjet (liksom Kina för övrigt) är en del av en långt utdragen, motsägelsefull process mot socialismen.

Håkan Arvidsson:

Den främsta kritiken mot Sovjet och andra östeuropeiska länder är inte bara bristen på formella rättigheter, utan det faktum att arbetarklassen är förtryckt. Det växande produktionsresultatet i Sovjet kontrolleras inte av arbetarklassen. Denna sanning måste partiet se i ögonen.

STÄLL UPP! DU BEHÖVS!

Samling: lördagen den 26/8 kl 10.00 i Löddeköpinge vid tolvåkers bad- och idrottsanläggning. Marschväg: Löddeköpinge, Tolvåker (10 km) avmarsch kl. 11.00 - Löddeköpinge, centrum (9 km) ca kl. 11.15 - Löddeköpinge, Sandskogen (8 km) ca kl. 11.30 - Barsebäcks by (4,5 km) ca kl. 12.30 - ankomst Barsebäcks hamn ca kl. 13.30. Avslutningsmöte ca kl. 14.30. Bussar till atommarschen avgår från busstationen Bankgatan kl 09.30. Biljettförsäljning: Skånska Dagbladet, Stortorget 8, Bokcafet, S:t Petri Kyrkogata, Sydsvenska Dagbladets filial i Lund.

2.900:- TILL BODEN

Ca 2900 kr har hittills samlats in i Lund till de strejkande vid Bil&Traktor i Boden. Och insamlingen fortsätter.

De strejkande arbetarna i Boden har nu strejkat i två och en halv månad mot lönestopp och ackord, och strejken är därmed en av de längsta i modern svensk historia. Det är inte bara strejkens längd som gör den beroende av stöd utifrån. De strejkande har som bekant även, av arbetsdomstolen, dömts till vardera 400 kr i böter och ca. 300 kr i rättegångskostnader.

Men stödarbetet är i gång i landet och så även i Lund. Här ordnade några VPK:are spontant en första insamling när domen hade fällt. Därefter har det på Kommunistiska Metallarbetarförbundet, initiativ bildats en lokal Stödskommitté. Den har individuell anslutning och arbetar parollerna: »Stöd Bil&Traktorarbetarna i Boden», »Stöd Bodenarbetarnas strejk i kampen mot SAF:s lönestopp!» och »Bort med de obegränsade strejkskadestånden ur MBL!». En ansvarsgrupp om sex personer har utsetts.

Hittills har på tre lördagar ca: 2900 kr samlats in och skickats upp. Insamlingen kommer även i fortsättningen i första hand att drivas på lördagar men på flera håll i stan. Enskilda bidrag kan sättas in på postgiro 432 00 08 - 8.

DALBYVÄGEN

Som ni väl har sett har man kommit en god bit på väg mot färdigställandet av Dalbyvägsbreddningen och den nya bron över motorvägen. Har ni tänkt på hur fint man har jobbat. Fastän det har byggts en ny bro över motorvägen och en gångtunnel under Dalbyvägen, så har det hela tiden gått enkelt och smärtfritt att ta sig fram. Man har ändrat trafiken alltefter som och hela tiden jobbat med trafikanternas bästa för ögonen. Det har inte blivit alltför mycket stockningar och köer.

Heder åt en sådan planering! Naturligtvis gäller detta bara bilarna och bilisterna. Cykeltrafikanterna har man som vanligt glömt bort??

Hela vintern och våren har det varit ett litet helvete att ta sig in till stan från öster. Upp och ner för höga kanter, skakig och skumpig cykelbana (om det över huvud taget funnits någon) o.s.v. Till semesteruppehållet var man mycket noga med att jämna ut och asfaltera körbanan för bilarna så att inte våra dyra bilar skulle behöva skaka för mycket till och från jobbet. Tack! Men cykelbanan den glömdes? man bort. Den är fort-

farande lika skakig och skumpig och svårcyklad som innan. Det är väl en prioriteringsfråga.

Om Sverker O som enligt uppgift i VB brukar irra omkring på cykel i Lund tog och cyklade bort till Dalbyvägen och provkörde cykelbanan där. Känn den hisnande känslan när hjulen stöter mot den grova stenen, känslan när luften sakta pyser ur slangen. Undrar om inte du också då tänker: »Att inte våra politiker kan göra något åt sånt här!»

EN HISTORIA OM BEHOVET AV OBLIGATORISK BOSTADSFÖRMEDLING

Veckobladet fick samtal en kväll från en partikamrat som heter Hillevi Andersson. Hon bor i ett gammalt hus på Klostergatan 12 och hon var upprörd över vad som höll på att hända med huset.

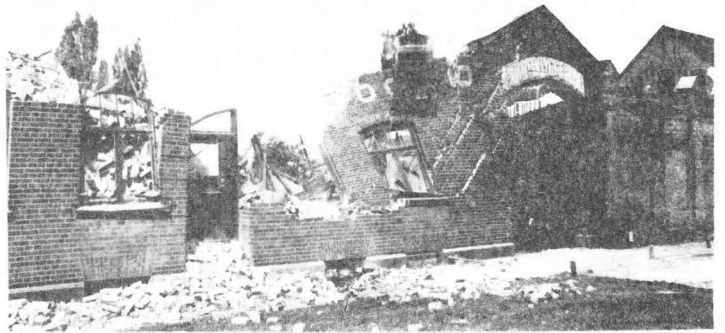
–Först hade vi hyresvärdar som var bra. Det var två äldre damer som visserligen ville bestämma allting, men som såg till att huset blev reparerat och som framförallt inte fifflade. Men nu har huset sålts ett par gånger och kommit i händerna på unga »smarta» män.

–Man har i huset gjort en polisanmälan därför att man säkert vet att en av lägenheterna sålts svart. Den som köpt lägenheten säger det själv. Det är en liten tvåa utan dusch eller bad och dom har fått betala 12000 samt lova att själva reparera. Men köparen vill inte göra polisanmälan.

–De som tidigare bodde i lägenheten fick på slutet besök av en gråhårig välklädd herre. Han har ingenting med huset att göra men han visade lägenheten för bostadssökande. De dåvarande hyresgästerna blev en gång tillfrågade om det var de som skulle ha pengarna.

–Allt detta berättade man för polisen och lovade att ta reda på namnet på den man som uppträtt som bulvan. Men polisen meddelade att man inte kunde göra någonting om inte köparen gjorde anmälan.

–Samma morron som vi fick brevet från polisen fick vi besök av en snickare som skulle reparera köksskåpen. Ta det lugnt sa jag, värden har just tjänat 12000 extra så han har råd att betala: Jag får inga pengar sa snickaren. Jag arbetar gratis för jag har skrivit på ett papper att jag är skyldig din värd 50 timmars arbete. Annars hade jag inte fått min lägenhet på Måsvägen.

Här river man Lunds Bryggeri

VB har fått ett flygblad från Anti-Rivnings-Gruppen i Lund. Vi tycker att det presenterade programmet är så vettigt och sympatiskt att vi gärna publicerar det.

För att kunna planera ARG:s aktiviteter och veta vilka personella resurser vi kan räkna med, vill vi gärna nu vet vilka som kan hjälpa till med vad, när och hur mycket. Om du inte är medlem i ARG gör det inget, vi behöver alla krafter.

TRAFIKDEMONSTRATION
I september planerar vi en trafikdemonstration med de ungefärliga parollerna: Stoppa privatbilismens härjningar i innerstan, för en utbyggd kollektivtrafik. Demonstrationen skall utformas okonventionellt. Ideer behövs!

ARG-INFORMATION
En redaktionsgrupp skall bildas, den skall se till att ARG-I kommer ut med 10 nr/år.

UTSTÄLLNING
Under hösten skall vi knäpa ihop en utställning om hur Lund har förändrats, förändras och varför.

SNACKA POLITIK – OCH VETA VAD MAN TALAR OM!

Det är inte så lätt. Sånt lär man ju inte i skolan och »experterna» i tidningar och radio/TV lyckas inte göra det glasklart så länge åt gången.

Ett bra sätt att få reda i begreppen är att vara med i en studiecirkel. Där får man ett kunskapsmaterial, och man lär sig också aktivt genom att diskutera med andra i gruppen.

VPK och KU ordnar tre olika cirklar i höst:

MARXISTISK GRUNDKURS
KVINNOKAMP – FÖR SOCIALISM OCH FRIGÖRELSE
ARBETSPLATSKAMPEN OCH FACKET

Cirkelarna startar omkring den 20 september. Anmäl dig före den 15 september till VPK Lund, Bredg. 28 222 21 L eller på tel 138213 torsd 18-20 och lörd 10-12. KU Lund Bredg. 28 22221 Lund. Tel. 123123 på vardagkvällarna.

STUDIECIRKEL I KOMMUNAL PLANERING

Vi hann starta precis innan vi påbörjade sommaruppehållet. Nu kör vi snart igång igen.

KAMPEN MOT EPAS P-HUS
Under hösten kör vi igång med, ja vi vet inte riktigt, men något måste göras! Vad?

TECKNARE
Vi har planer på en propagandaserie av mindre affischer vykort eller så.

NÖDENGRUPP
Det är visserligen inte så mycket kvar av Nöden numera, men det är ändå ett av Lunds intressantaste oövräddan väl värt fortsatta studier.

TRAFIKGRUPP
Liksom Nödengrupp är en permanent trafikgrupp planer som beror av antalet intresserade.

Om du vill syssla med något av detta, så tag kontakt med ARG, Stora Södergatan 50, 222 23 Lund eller ring 15 08 44.